

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego
Wydział Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych

Mirosław Machoń

STRESZCZENIE

rozprawy doktorskiej pt.:

„UDZIAŁ PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

W WYKONYWANIU ZADAŃ Z ZAKRESU ZARZĄDZANIA LASAMI”

Skala zniszczeń dokonywanych w środowisku naturalnym, za przyczyną nieprzemysłanej i nieodpowiedzialnej działalności człowieka, w sytuacji zachodzących zmian klimatu i zbliżającej się granicy, po przekroczeniu której scenariusz zawiera jedynie globalną, klimatyczną katastrofę Ziemi, stanowi prawne i moralne uzasadnienie podjęcia tematu badawczego, w ramach rozprawy doktorskiej.

Z uwagi na znaczny wpływ lasów na środowisko, klimat i życie na Ziemi, będących dobrem wspólnym wszystkich ludzi, zarządzanych w Polsce, w zdecydowanej większości przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, w sposób odbiegający od zasad gospodarowania, potrzeba krytycznych uwag i wniosków zmierzających do zmian organizacji i prawa dotyczącego funkcjonujących lasów w Polsce, stała się niezmiernie pilna. Warto dodać, że problematyka badawcza podjęta w ramach niniejszej rozprawy, była przedmiotem szerokiego zainteresowania, a zarazem niepokojem naszego Papieża Świętego Jana Pawła II, który podczas swojej pielgrzymki do Polski w czerwcu 1999 roku, zwrócił się do wszystkich rodaków z dramatycznym apelem:

„Piękno tej ziemi skłania mnie do wołania o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń. Jeśli kochacie tę ojczystą ziemię, niech to wołanie nie pozostanie bez odpowiedzi! Zwracam się w szczególny sposób do tych, którym powierzona została odpowiedzialność za ten kraj i za jego rozwój, aby nie zapomnieli o obowiązku chronienia go przed ekologicznym zniszczeniem! Niech tworzą programy ochrony środowiska i czuwają nad ich skutecznym wprowadzaniem w życie! Niech kształtują, nade wszystko postawy poszanowania dobra wspólnego, praw natury i życia!”.

Tematem dysertacji jest „udział prawa administracyjnego w wykonywaniu zadań z zakresu zarządzania lasami”.

Celem pracy jest przedstawienie możliwości rozwiązania problemu lasów w Polsce, poprzez oddanie lasów pod nadzór całego społeczeństwa a zarząd nad lasami powierzyć samorządom lokalnym.

Problem badawczy - rola prawa administracyjnego w przedmiocie realizacji zadań odnoszących się do wykonywania zadań z zakresu zarządzania lasami obejmuje ponadto zadania wynikające z konieczności ratowania naszej planety, w związku ze zmianami klimatu i oparty został, przede wszystkim na hipotezie, z której wynika, że lasy w Polsce nie są użytkowane i chronione w sposób właściwy. Nowe Prawo leśne winno być elementem ochrony środowiska w powiązaniu z doktryną prawa rolnego.

Rozprawa składa się z wprowadzenia, sześciu rozdziałów oraz zakończenia.

Pierwszy rozdział rozprawy poświęcony został przypomnieniu historii podstawowych zagadnień prawa i administracji. Rysuje ponadto nowy model administracji, wskazując na przerośniętą administrację leśną, która w wielu przypadkach jest nieskuteczna.

Rozdział drugi, po za charakterystyką wybranych instytucji prawnych, wskazaniu różnic interpretacyjnych, zasadniczych pojęć terminologicznych, związanych z lasem, przybliży strukturę organizacyjną Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz własność, jako podstawowe prawo rzeczowe.

W rozdziale trzecim ujęto zagadnienia dotyczące gospodarowania, również jako umiejętne kierowanie złożonymi procesami przebiegającymi w środowisku leśnym.

Korozja prawa leśnego to najogólniej rzecz ujmując tematyka rozdziału czwartego. Wskazano w nim błędy, brak koordynacji i nieprzemyślaną politykę w zakresie leśnictwa, stanowiące główne źródło chaosu, z jakim mamy do czynienia od wielu lat.

Rozdział piąty ukazuje stały konflikt pomiędzy zasadami gospodarki leśnej a celami ochrony przyrody, którego przyczyną jest ograniczenie lub eliminowanie zagrożeń mogących wpłynąć negatywnie na osiągnięcie określonego, wysokiego efektu ekonomicznego, wynikającego z produkcji dużej ilości surowca drzewnego, o wysokiej jakości i dużego zysku. W rozdziale tym zdefiniowano ponadto, zrównoważony rozwój, stanowiący kluczową zasadę ochrony przyrody.

W rozdziale szóstym ujęto zagadnienie dobra wspólnego uznawanego za podstawę legitymizującą demokratyczne i praworządne państwo. Rysując obraz dobra wspólnego, wspomniano, między innymi o nauce świętego Jana Pawła II, który wpisując się w encyklikę Jana XXIII głosił, że „Ochrona praw człowieka należy do niepodważalnych nakazów dobra wspólnego. Dążenie do wspólnego dobra poszczególnych społeczności politycznych nie może pozostawać w sprzeczności z dobrem wspólnym całej ludzkości, którego wzorem jest uznanie i poszanowanie praw człowieka, zatwierdzonych przez Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 1948 roku”.

W rozdziale tym podjęto ponadto, kwestie dotyczące praw człowieka w kontekście COVID-19 i stosowania aktów bezprawia wobec osób osiągających wiek emerytalny, poprzez przymuszanie do odejścia na emeryturę.

Zakończenie obnaża zaniedbania względem środowiska naturalnego, wynikające z nieprzestrzegania zaleceń audytu FSC, przeprowadzanego w jednostkach organizacyjnych PGL Lasy Państwowe, z którego wynika, przede wszystkim: prowadzenie gospodarki leśnej niezgodnie z obowiązującymi, zarówno krajowymi, jak i międzynarodowymi przepisami prawa. Ujawnione zostały nieprawidłowości wynikające z faktu stosowania w leśnictwie, środków chemicznych zawierających substancje wysoce niebezpieczne. Wskazano na konieczność zmiany archaicznej ustawy o lasach, traktującej w sposób odmienny lasy zarządzane przez PGL Lasy Państwowe i lasy innych własności.

Wynik przeprowadzonych badań i analiz pozytywnie zweryfikował postawione hipotezy badawcze i odpowiada na bardziej szczegółowe, problemowe pytania badawcze.

Cracow Academy of Andrzej Frycz Modrzewski

Department of Law, Administration and International Relations

Mirosław Machoń

SUMMARY

of PhD thesis entitled:

Participation of Administrative Law in Forest Management

The scale of environmental damage, due to unconsidered and irresponsible human activity, facing climate change and approaching the global climate catastrophe of Earth, justifies rightfully and morally the area of research in form of PhD thesis.

Due to enormous impact of forests on environment, climate and life on Earth, constituting common good of all people, in Poland being managed mainly by State Forest Farm (Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe) in a wasteful and ineffective way, the need of critical conclusions concerning the change in law and organization of forest functioning became urgent. It seems reasonable to add that the concern of the thesis used to be part of interest as well as concern of our Saint Pope John Paul II. During his pilgrimage to Poland in June 1999 he turned to his compatriots with this dramatic appeal:

„The beauty of this land makes me cry for its existence for future generations. If you love your homeland, do not leave this appeal without answer! I am particularly addressing those who are responsible for the country and its development, not to forget about their duty to protect it from its ecological destruction! Let them create environmental programmes and their successful implementation! Let them form the attitudes of respecting common wealth, laws of nature and life!”

The subject of dissertation is „participation of administrative law in forest management”.

The aim of the thesis is presentation of possible solutions of forest problems in Poland through the whole nation supervision and local authorities management.

The research problem – the role of administrative law in implementing forest management also includes tasks aiming at saving our planet in connection with climate change, and is mainly based on hypothesis stating that forests in Poland are not used and protected in the right way. The new forest law ought to be part of environment protection together with doctrine of agricultural law.

The thesis consists of introduction, six chapters and conclusion.

The first chapter is devoted to the history of elementary issues of law and administration. It shapes the new model of administration, pointing out frequent cases of ineffective forest administration.

The second chapter, in addition to characteristics of certain law institutions, pointing out interpretation differences, basic forest terminology, presents organizational structure of State Forest Farm (Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe) and the idea of property as the basic property law.

The third chapter includes issues of management perceived as successful managing of forest environment complex processes.

The general idea of forest law corrosion constitutes the fourth chapter. It points out errors, lack of coordination and careless forest politics generating chaos which has been dealt with for many years.

The fifth chapter shows the constant conflict between the rules of forest economy and aims of preservation of nature. The source of conflict is limiting or eliminating dangers that might have negative influence on huge economic effect based on large amount of high quality wood production, and huge economic benefit. Sustainable development which is crucial in preservation of nature has been defined in the chapter as well.

The sixth chapter comprises the idea of common good as the basis of a democratic and law-abiding country. By the frame of common good, the words of John Paul II after John XXIII papal encyclical are mentioned: „Protection of human rights is the unquestionable order of common good. The political communities aspiration to the common good cannot stand in contradiction to overall humanity good with its model rule of respecting human rights confirmed by The Common Human Rights Declaration of 1948.”

In this chapter there are also questions of human rights concerning the aspect of COVID-19 as well as illegal acts of forcing those at retirement age to leave work.

The conclusion presents negligence in the protection of natural environment, disobedience of recommendations included in the FSC audit performed in organizational units of PGL Lasy Państwowe (PGL State Forest): forest professional misconduct of national and international law. Procedural irregularity of using highly dangerous chemicals. Finally, the necessity to change the archaic forest act treating forest management by PGL Lasy Państwowe (PGL State Forest) and forest of other ownership in a different way, has been pointed out.

The result of research and analysis has verified the hypotheses stated in the thesis as well as explained some more peculiar and problematic questions.

Malin